VETERINAAR- JA TOIDUAMET

Bioohutusega seotud investeeringud sektoris. Kohustuslikud bioohutusmeetmed.

Harles Kaup
Veterinaar- ja Toiduamet
LTLKSO juhataja

01.12.2017

SAK kodusigadel 2017 olukord regioonis

seisuga 27.11.17.

- Eesti – 3 (13507)
- Läti – 8 (20 919)
- Leedu – 30 (23 737)
- Poola – 81 (5 312)

Olukord metsas.

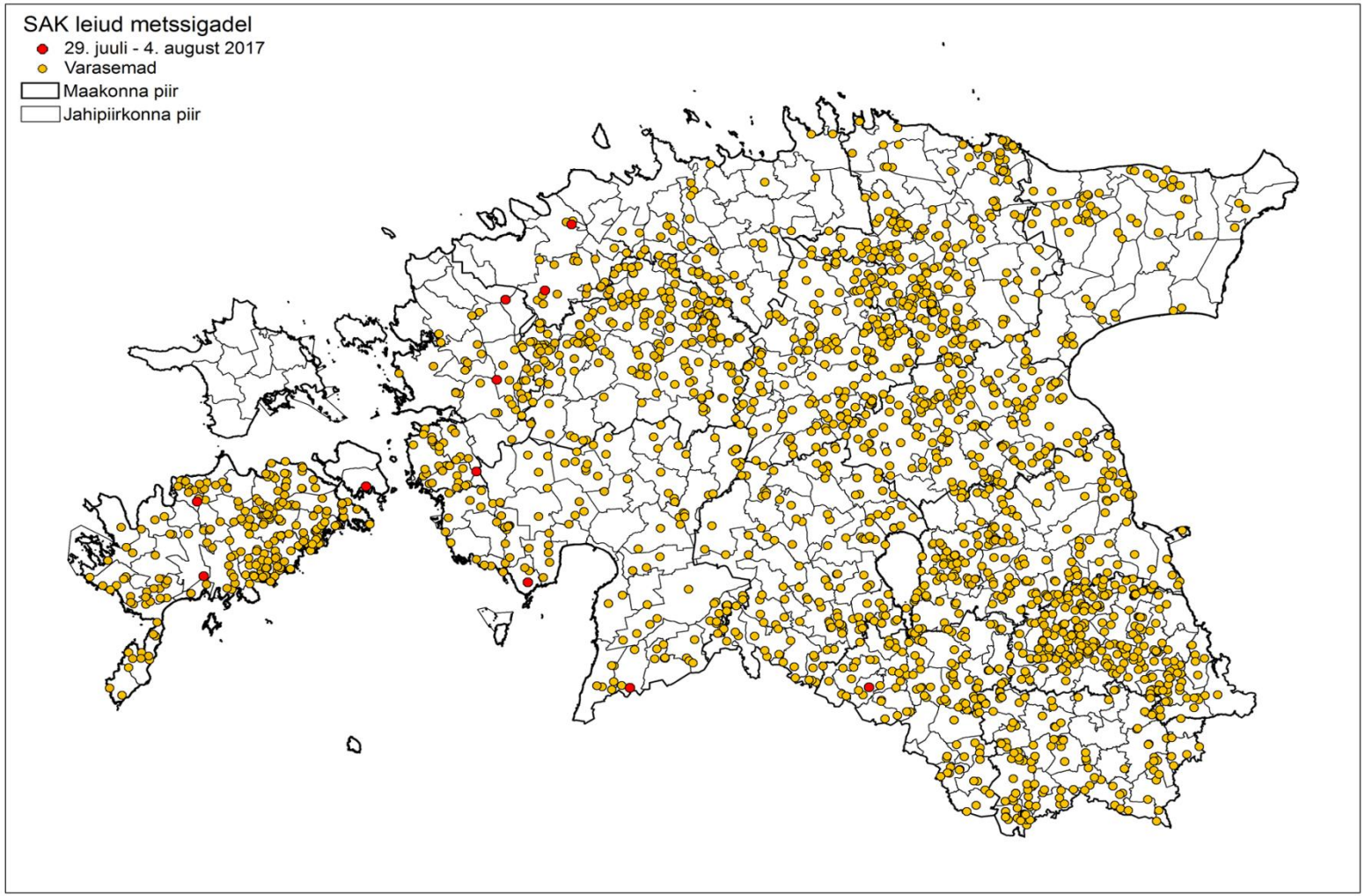

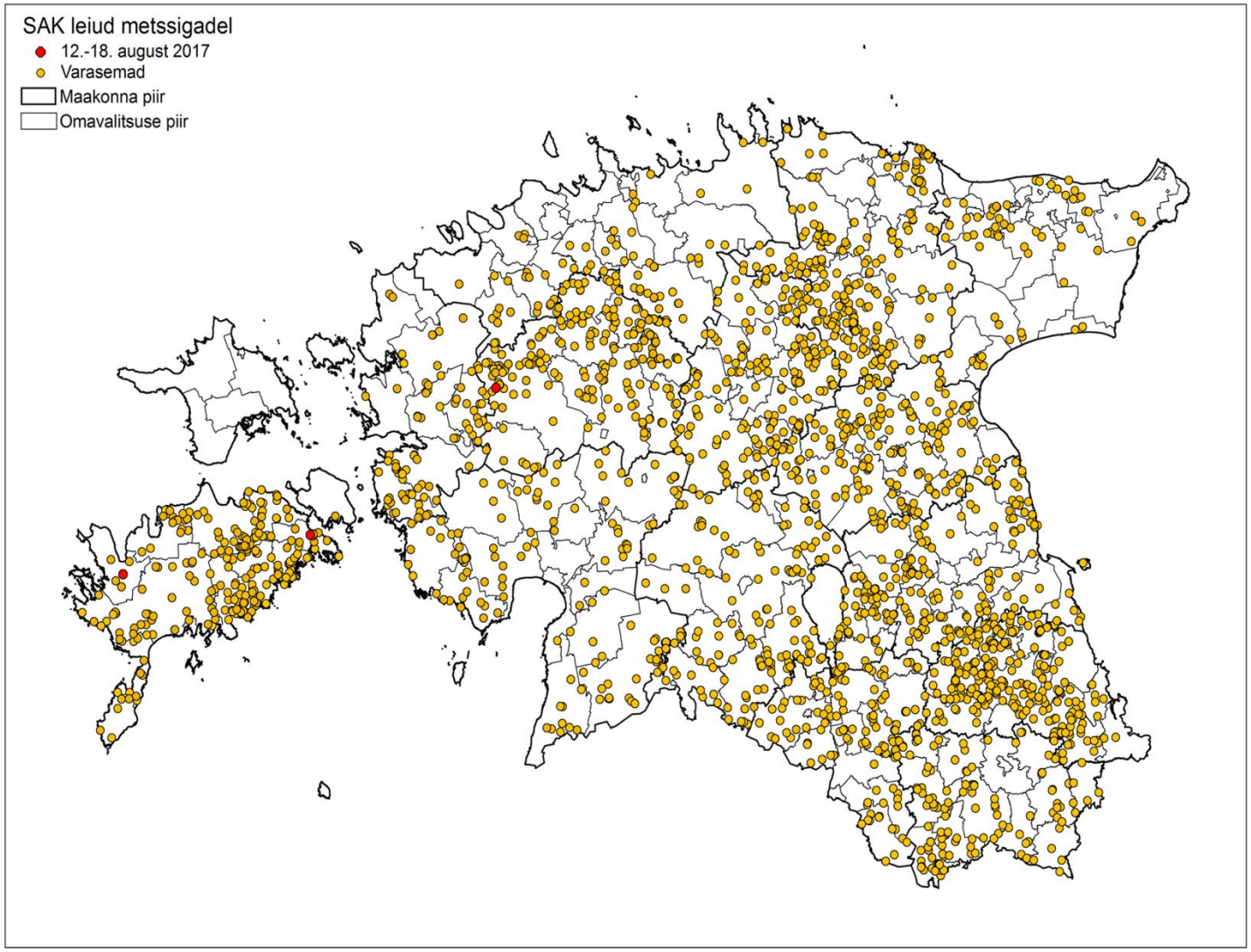
SAK leiud metssigadel
12.-18. august 2017
Varasemad
Maakonna piir
Omavalitsuse piir

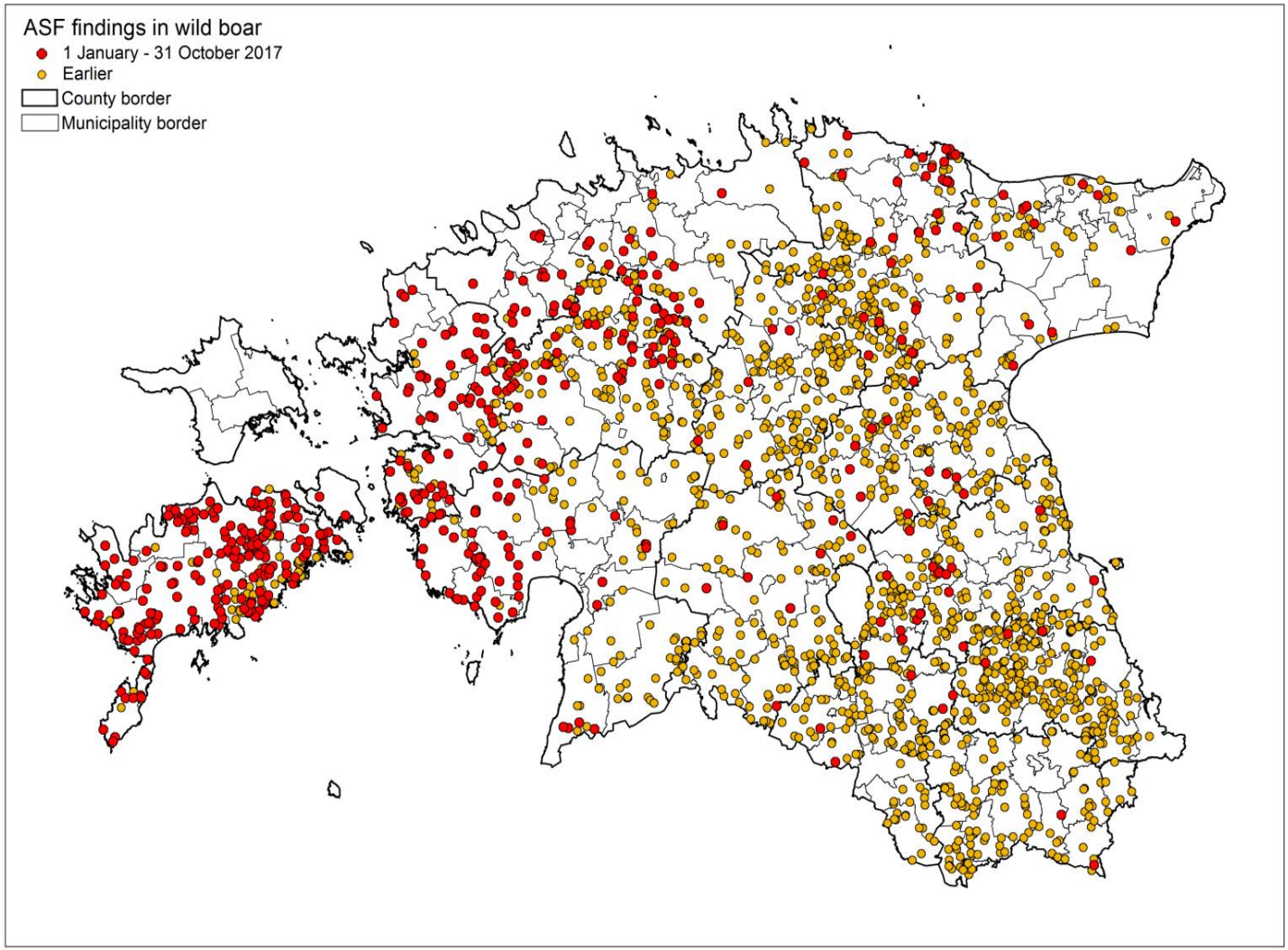
ASF findings in wild boar
1 January - 31 October 2017
Earlier
County border
Municipality border

Üle 100 seaga farmid Eestis

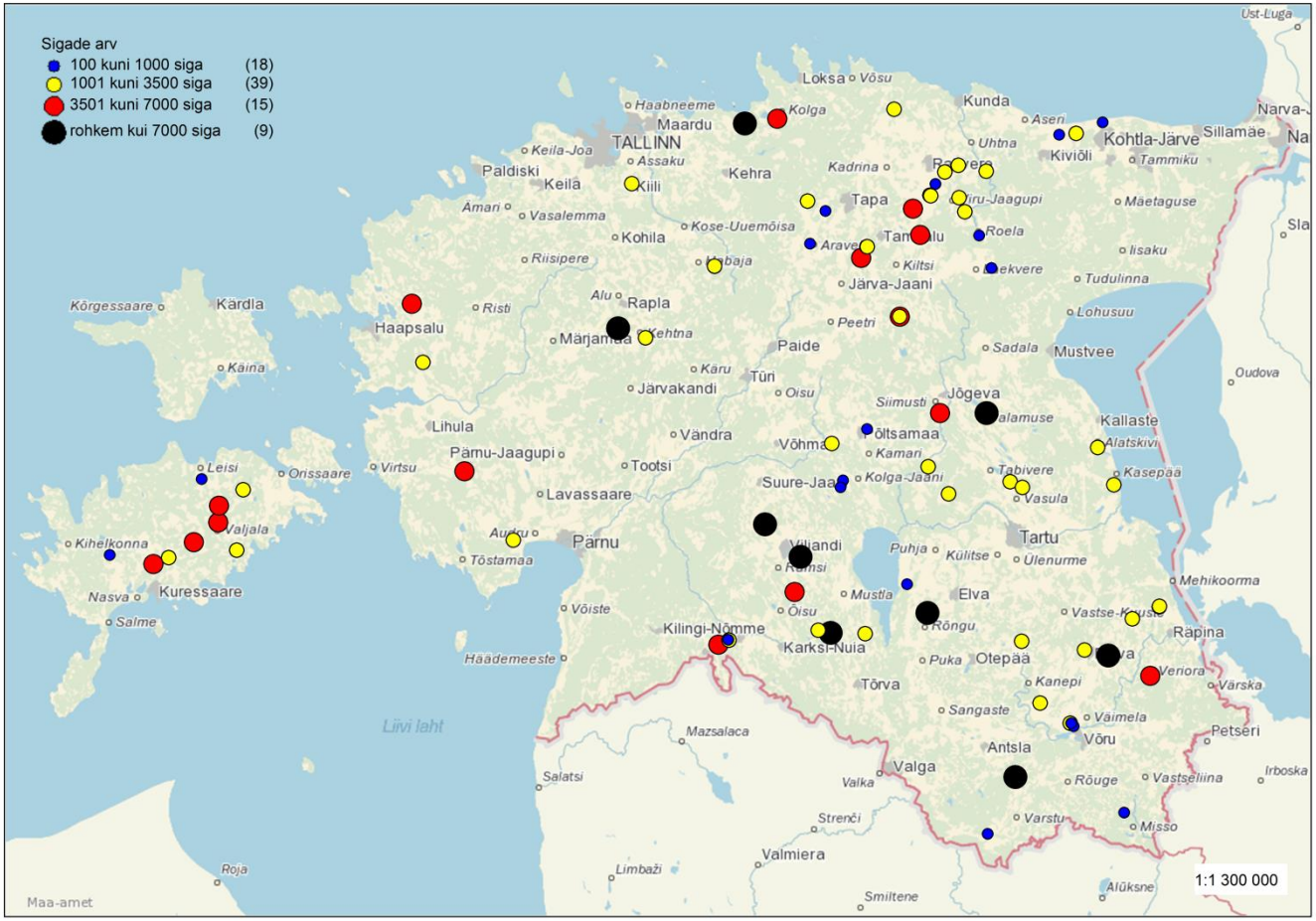

SAK uuringud

Seisuga 15.11.17 on uuritud 2017 aastal:

- 10037 kodusiga;
- 8693 metssiga (neist 8294 kütitud, 365 lõpnud ja 34 hukatud metssiga), neist 778 SAK positiivset metssiga (neist lõpnuid 295 ja kütituid 481 ning 2 hukatud).

SAK positiivsete % uuritud metssigade arvust.

	2014		2015		2016		2017 15.11. seisuga	
	No of animals tested	No ASF positive/prevalence	No of animals tested	No ASF positive/Prevalence	No of animals tested	No ASF positive/Prevalence	No of animals tested	No ASF positive/Prevalence
Hunted wild boars	879	9 (1%)	8617	680 (8%)	14976	749 (5%)	8294	481 (5,8%)
Found dead wild boars	175	64 (37%)	928	408 (44%)	987	818 (83%)	365	295 (81%)
Culled/car accident	2	0	17	7 (41%)	15	5 (33)	34	2 (5,8%)
Total	1056	73 (7%)	9562	1095 (11,5%)	15978	1572 (10%)	8693	778

Bioohutusmeetmed

- **Isiku ja veovahendi liikumise korraldamine.** Tarastus, desobarjäärid. Põllumajandusministri määruse nr 179 paragrahvi 7^1 lõige 1 punkt 2 sätestab: /loomapidaja/ „korraldab isikute ja veovahendite sissepääsu ettevõtte territooriumile üksnes desobarjääri kaudu“ ja paragrahvi 7^1 lõige 1 punkt 3 sätestab: /loomapidaja/ „tagab, et enne loomakasvatushoonesse sisenemist ja pärast sealt lahkumist vahetatakse üleriided ja jalatsid ning pestakse ja desinfitseeritakse käed ja jalatsid“

TERRITOORIUMILE
SISENEMINE RANGELT
KEELATUD!
OBJEKTIL
ON
VIDEOVALVE
ROXELL

Bioohutusmeetmed

- **Loomakasvatushoonesse ja -rajatisse ning loomade pidamiseks piiritletud alale kõrvalise isiku pääsemise piiramine**
- **Loomakasvatushoonesse ja -rajatisse ning loomade pidamiseks piiritletud alale välisriigist saabunud isiku pääsemise piiramine enne 48 tunni möödumist selle isiku Eestisse saabumisest**
- **Loomakasvatushoonesse ja -rajatisse ning loomade pidamiseks piiritletud alale mets- ja koduloomade pääsemise takistamine ning muud asjakohased loomataudi leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed**

Bioohutusmeetmed

- Põllumajandusministri määruse nr 179 paragrahvi 7^1 lõige üks punkt 11 sätestab järgmist; /loomapidaja/ „tarastab loomakasvatushoone territooriumi selliselt, et aluspinnasega ühendatud tara kaudu oleks välistatud muude loomade sissepääs loomakasvatushoone territooriumile, sealhulgas juurdepääs kasutatavale inventarile, söödale, allapanule, veele, sõnniku ja läga ladestuskohale ning loomakasvatushoonesse.“

Sigade kontakti välistamine närilistega on paljudel juhtudel võimatu ning pole alati reaalselt täidetav.

Bioohutusmeetmed

- **Karja juurde toodava looma pidamine muudest loomadest eraldi, lähtudes looma taudialasest staatusest**
- **Haige looma eraldamine tervetest**

Bioohutusmeetmed

- **Sööda, allapanu ja muu võimaliku nakkust edasikandva materjali käitlemise korraldamine ning nimetatud materjali korrapärane puhastamine ja desinfitseerimine.**
- Põllumajandusministri määruse nr 179 paragrahvi 7^1 lõige üks punkt 8 sätestab: /loomapidaja/ „kasutab sigade söötmiseks sööta, mida on viimase 30 päeva jooksul enne kasutamist hoiustatud nii, et on välistatud muude loomade ja võimalikku viirust edasikandvate isikute juurdepääs sellele, või mida on kuumtöödeldud väljaspool loomakasvatushoone territooriumit viiruse hävitamiseks piisaval meetodil“.
- Põllumajandusministri määruse nr 179 paragrahvi 7^1 lõige üks punkt 9 sätestab: /loomapidaja/ „kasutab allapanuks üksnes materjali, mida on viimase 90 päeva jooksul enne kasutamist hoiustatud nii, et on välistatud muude loomade ja võimalikku viirust edasikandvate isikute juurdepääs sellele“.

Bioohutusmeetmed

- Küttepuude tükeldamine ja kuivatamine. SAK silmas pidades peaks antud tegevus toimuma väljaspool sigala territooriumi. Küttepuude toomiseks sigala territooriumile võiks kehtida sarnased reeglid kui allapanule- hoida minimaalselt 90 päeva pärast metsast välja toomist väljaspool loomapidamishoone territooriumi selliselt, et metssigade ligipääs on välistatud.

Bioohutusmeetmed

- **Korrapärane näriliste ja putukate tõrje.** Märksõnadeks territooriumi korrashoid, niitmine. Näriliste süsteemseks tõrjeks on vaja luua peibutussöödakastide võrgustik. Kastid paigutatakse kindla plaani alusel nii hoonetest väljapoole kui ka siseruumidesse. Söödakaste peab kontrollima regulaarselt. See võimaldab üheaegselt teostada monitooringut näriliste esinemise ulatuse üle ning neid hävitada. Otstarbekas on kasutusele võtta seireleht, kuhu on märgitud söödakastide asukohad. Lendavate putukate tõrjeks kasutatakse elektrilisi putukatõrjelampe, kärbsepabereid ja -linte. Samuti tuleks prügikastidesse pihustada regulaarselt mürki. Putukatõrjelampide asukohad tuleb kaardistada ja nende töökorras olekut regulaarselt kontrollida.

Bioohutusmeetmed

- Loomapidaja koostab loomakasvatushoones ja -rajatises ning loomade pidamiseks piiritletud alal rakendatavate bioohutusmeetmete kohta bioohutuskava loomatauditõrje eeskirjas sätestatud juhul ja aja jooksul. (SKK ja SAK tõrje eeskiri § 7^1 (2))

Bioohutusmeetmed

- SAK bioturvalisuse üldise taseme tõstmiseks on vaja täna enam tähelepanu pöörata **rakendatud meetmete tõhususele**. **Esmajärjekorras desinfektsiooni protseduuride tõhususele** – desomattide funktsionaalsus, desopritside jõudlus jms.

<u>Loomaomanik vastutab oma karja tervise eest!</u>

Kõige rohkem saavad ära teha farmerid ise, nõudeid ei pea täitma ametnike pärast!

VETERINAAR- JA TOIDUAMET

Aitäh!

Harles Kaup

Harles.kaup@vet.agri.ee